

Wat troffen de inspecties aan in Almere?

Samen

Hoe zijn we tot deze gezamenlijke aanpak gekomen?

effectief zorgen

Het Actieplan Almere: toereikend antwoord?

voor onze jeugd

Hoe komen kind en gezin centraal te staan?

(036) 527 76 86

Hebt u vragen?

dmosecretariaat@almere.nl

Wilt u reageren?

www.almere.nl

Meer informatie?

Gemeente Almere

Voor

Samen effectief zorgen voor onze Jeugd!

Voor u ligt het **Actieplan Almere Ketenzorg Jeugd**. Dit is het gezamenlijke plan van de gemeente Almere en haar maatschappelijke partners om zo spoedig mogelijk tot een effectievere aanpak te komen op het gebied van jeugdzorg, onderwijs, jeugdgezondheidszorg, veiligheid en openbare orde in de komende twee jaar.

Hoe zijn we tot deze gezamenlijke aanpak gekomen?

Almere is een 'jonge' stad: het aandeel jeugd en jongeren tot 23 jaar in Almere is 34%. Met het overgrote deel van deze jongeren gaat het goed (80 – 85%). Een minderheid heeft extra zorg en aandacht nodig. Vroegtijdig gesignaleerde en geboden hulp in het begin kan veel ellende aan het eind voorkomen.

In 2008 is bij hulpvragen rondom kinderen, jongeren en gezinnen snel, tijdig en adequate hulp beschikbaar. Er vallen geen kinderen meer tussen de wal en het schip. Of het nu gaat om eenvoudige vraagstukken die binnen één keten kunnen worden aangepakt, om hulpvragen die door meerdere ketens zelfstandig kunnen worden opgelost of om meervoudige vraagstukken waarbij meerdere ketens moeten worden ingeschakeld. Voor alle niveaus van ketensamenwerking geldt: snel, tijdig en adequaat hulp bieden. Dat is het eindresultaat waar wij gezamenlijk voor gaan!

Regiegroep Integraal Jeugdbeleid

Vanuit de dringende wens om een goed instrumentarium op te zetten om de uitdagingen in het jeugdbeleid de komende jaren aan te gaan heeft het College per 1 november 2004 de Regiegroep Integraal Jeugdbeleid ingesteld. In het afgesloten Stadsakkoord (september 2004) zijn regels afgesproken over hoe de gemeente Almere en haar maatschappelijke partners samenwerken en wie waarvoor verantwoordelijk is. De Regiegroep Integraal Jeugdbeleid heeft dit akkoord voor het Jeugdbeleid geconcretiseerd om zodoende op een effectieve wijze voldoende zorg te kunnen aanbieden.

Integraal Toezicht

Op 8 maart 2005 maakte Integraal Toezicht Jeugdzaken (een samenwerkingsproject van vier inspecties) de bevindingen bekend van een onderzoek naar de kwaliteit van de jeugdketen in Almere. De uitkomsten waren confronterend voor alle betrokkenen. Ondanks grote inzet en betrokkenheid was de opbrengst van gezamenlijke inspanningen voor kinderen en gezinnen onvoldoende effectief. Des te meer voelden alle leden van de Regiegroep Integraal Jeugdbeleid de urgentie om binnen één jaar met een concreet actieplan te komen

Actieplan Almere op 4 november 2005

We zijn één jaar en drie dagen verder met als resultaat het Actieplan Almere: Samen effectief zorgen voor onze Jeugd! Dit is de basis voor ons handelen en zorg in de komende twee jaar en het antwoord vanuit Almere op het onderzoek van Integraal Toezicht Jeugdzaken. Dit Actieplan Almere legt het fundament voor snelle, adequate en afdoende hulp aan jongeren en hun ouders die problemen ondervinden bij het opgroeien en bij de opvoeding. De komende twee jaar gaan we dit Actieplan uitvoeren en al werkende weg verbeteren waar dat noodzakelijk blijkt. We brengen dynamiek in de ketens!! De dwarsverbindingen tussen de medewerkers in het veld zullen verder worden versterkt en aangehaald. Deze verbindingen worden inzichtelijk gemaakt voor alle betrokkenen: ouders, jongeren, professionals binnen scholen, gezondheidscentra, jeugd-maatschappelijk werk, bureau jeugdzorg, raad voor de kindbescherming, kinder- en jeugdpsychiatrie, politie, andere overheden e.a.

Het actieplan past binnen de landelijke Operatie Jong waarbij zes ministeries zijn betrokken. Operatie Jong kunnen we aanspreken om ervaren knelpunten in wet- en regelgeving te melden op landelijk niveau. Jeugdbeleid en Jeugdzorg zijn terreinen met een enorme dynamiek en hectiek: het speelveld en de spelers zijn voortdurend in actie en in beweging. De opdracht aan de Regiegroep is dan ook om elkaar er bij te houden en het einddoel, Samen effectief zorgen voor onze Jeugd, niet uit het oog te verliezen.

Gezamenlijk hebben wij gekozen voor een aanpak die uitgaat van de vraag van de ouder en het kind, dus los van het traditionele systeendenken en los van organisatiebelangen. Ketenregie, samenwerking tussen de ketens, effectieve programma's en meetbare resultaten zijn onze kernbegrippen. De waarde van onze binding aan dit Actieplan zal blijken wanneer we er de komende twee jaar in slagen om deze afspraken in het actieplan in de praktijk waar te maken. Met dezelfde vaart en gedreven door een gedeeld gevoel van noodzaak om sneller en beter hulp te bieden aan degenen die een beroep op ons doen.

Een ieder die een bijdrage heeft geleverd aan de totstandkoming van dit Actieplan Almere wil ik hartelijk danken voor alle inzet.

Tijd om de plannen in praktijk te brengen!

Wethouder Programma Jeugd,
Onderwijs en Gezondheidszorg

Johanna Haanstra

Inhoudsopgave

Voorwoord

Inhoudsopgave

Hoofdstuk 1:	Toelichting op het totstandkomingsproces van het Actieplan Almere	5
Hoofdstuk 2:	Actieplan Almere Ketenzorg Jeugd	11
Deel 1	<i>Beoogde resultaten OuderKind Centrum en zorgcoördinatie</i>	
Deel 2	<i>Beoogde resultaten Ketensamenwerking</i>	
Deel 3	<i>Beoogde resultaten Vangnet voor jongeren</i>	
Hoofdstuk 3:	Kern van de nota van bevindingen van Integraal Toezicht Jeugdzaken <i>Onderzoek naar de kwaliteit van de jeugdketen in de gemeente Almere</i>	23
Hoofdstuk 4:	Nawoord Integraal Toezicht Jeugdzaken bij het actieplan	27
Bijlagen:	1. Samenstelling van de Regiegroep Jeugdbeleid 2. Achtergrondinformatie en afkortingenlijst	31

Hoofdstuk 1

Toelichting op de totstandkoming van het Actieplan Almere

Toelichting

Toelichting op de totstandkoming van het Actieplan Almere

I. Inleiding.

Op 8 maart 2005 zijn de bevindingen van de pilot Integraal Toezicht Jeugdzaken openbaar gemaakt aan de gemeente en aan de betrokken instellingen.

De **conclusies** luiden:

- De samenwerking tussen de betrokken organisaties is niet goed genoeg om de problemen effectief te kunnen aanpakken.
- De effectiviteit van de inspanningen van een ieder is (te) gering ondanks enthousiasme en betrokkenheid.
- Het probleem voor de jongeren wordt niet gestopt of opgelost.

Deze conclusies uit de pilot Integraal Toezicht Jeugdzaken vormden aanleiding om op een aantal fronten te komen tot verbetering van informatie-uitwisseling en werkprocessen tussen de organisaties, betrokken in de ketens jeugdzorg, onderwijs – zorgstructuren, veiligheid en openbare orde.

Het opgestelde Actieplan Almere sluit aan op reeds ondernomen of nog in actie om te zetten gemeentelijke maatregelen en afspraken met organisaties én de provinciale inspanningen om te komen tot een versterkte aansluiting tussen jeugdbeleid, jeugdzorg, justitie en onderwijs.

II. Proces tot nu toe met als tussenresultaat het Actieplan Almere

a. Het samenvallen van een aantal ontwikkelingen en inspanningen

In de periode juli 2004 tot en met de eerste helft van 2005 vielen enkele inspanningen en ontwikkelingen samen, die elkaar wederzijds hebben beïnvloed, te weten:

- totstandkoming gemeentelijk jeugdbeleid;
- het instellen van de Regiegroep Integraal Jeugdbeleid onder leiding van prof. dr. Jo Hermanns: Beleidsadviseur Jeugd, CO ACT Consult, en deeltijdhoogleraar Opvoedingsondersteuning aan de Universiteit van Amsterdam;
- presentatie van de Jeugdmonitor Almere;
- rapportage bevindingen Integraal Toezicht Jeugdzaken (ITJ);
- behandeling in de raad van de thema's Jeugdzorg en de Nota van bevindingen van ITJ;

- vijf nieuwe gemeentelijke functies op basis van de nieuwe wet op de Jeugdzorg vanaf 2005;
- actie van provincie, Bureau Jeugdzorg en zorgaanbieders om meer ambulante vormen van geïndiceerde jeugdhulpverlening te bieden (IPT:intensieve pedagogische thuisbegeleiding) om daarmee de wachttijden te bekorten;
- provinciale en gemeentelijke inzet op het convenant “Naar een versterkte aansluiting Jeugdbeleid – Jeugdzorg – Onderwijszorgstructuren”;
- mogelijkheid tot het indienen van een subsidieaanvraag bij ministerie van VWS voor impuls opvoed- en opgroeiondersteuning voor 2005 – 2007;
- verbreding Communities that Care-aanpak: opdracht tot opstellen van risicoprofielen en preventieplannen per stadsdeel.

b. Bespreking casussen ITJ met alle betrokken partijen

In vervolg op de plenaire bijeenkomst van 8 maart zijn er twee vervolgbijeenkomsten georganiseerd met alle bij de casussen betrokken organisaties en de gezamenlijke inspecties waarbij de twee casussen uitgebreid zijn doorgesproken met het oog op ontwikkeling van verbeteringsvoorstellen in de ketensamenwerking.

c. Nota Samenhangend Jeugdbeleid, behandeld in gemeenteraad en de Regiegroep Jeugdbeleid

Tegelijkertijd vond ook de presentatie plaats in de gemeenteraad van de visie op het jeugdbeleid van het College. In de inmiddels door het College én de raad vastgestelde nota “Jonge stad, stad voor jeugd en jongeren” staan de uitgangspunten, doelen en inspanningen benoemd voor het samenhangend Jeugdbeleid in de gemeente Almere voor de periode 2005 – 2008.

De gemeente Almere heeft gekozen voor het basisuitgangspunt dat alle kinderen en jongeren in Almere gezond en kansrijk opgroeien. Dit houdt de volgende beleidslijnen in voor de gemeente:

- zorgdragen voor een goed stelsel van basisvoorzieningen;
- een beroep doen op de zelfwerkzaamheid en zelfstandigheid van jongeren zelf en hun ouders;

- én extra zorg laten bieden aan die jongeren en hun ouders die dat nodig blijken te hebben. Juist bij deze laatste groep heeft de gemeente een inspanningsverplichting om de organisaties, verantwoordelijk voor de uitvoering van de zorg, op te dragen extra actie te ondernemen om deze groepen te bereiken met adequate hulpverlening. Immers, niet iedereen is in staat om zelf aan te geven hulp nodig te hebben bij de opvoeding van hun kinderen. Sterker nog, soms willen de ouders geen bemoeizorg van derden (de zogenoemde risicomijders);
- tijdig contact laten leggen met deze risicogezinnen.

Essentieel zijn ook de inspanningen om juist de omvang van de grote groep kinderen en jongeren met wie het goed gaat in stand te houden. Deze groep is namelijk noodzakelijk om een solide basis, een beschermende omgeving en een vangnetfunctie te bieden aan de categorie kinderen met wie iets aan de hand is.

De inspanningen van het gemeentelijk jeugdbeleid zijn gericht op:

- het instandhouden van een goede basisinfrastructuur aan voorzieningen en activiteiten;
- het zoveel mogelijk voorkomen van opgroei- en ontwikkelingsproblemen;
- het tijdig signaleren van ontwikkelings-, opvoed- of andere problemen;
- het snel en effectief bieden van zorgtrajecten bij gesignaleerde problemen;
- het effectiever laten samenwerken van de betrokken ketens Jeugdzorg, Onderwijs en Veiligheid en Openbare Orde.

Daarnaast is de gemeente op grond van de Wet Collectieve Preventie Gezondheidszorg verantwoordelijk voor het uniforme basistakenpakket Jeugdgezondheidszorg en een zelf gekozen maatwerkdeel.

d. Het OuderKind Centrum als spil van de uitvoering van gemeentelijke taken voortvloeiend uit de Wet op de Jeugdzorg

Vanaf 1 januari 2005 geeft de Wet op de Jeugdzorg de gemeente de verantwoordelijkheid voor vijf taken van opvoed-, opgroei- en gezinsondersteuning in het gemeentelijk domein, het zogenoemde voorveld van de jeugdzorg. Deze functies zijn:

1. informatie geven aan ouders, kinderen en jeugdigen over opvoeden en opgroeien;

2. signalering (vroegtijdige) van ontwikkel-, opvoed- en opgroei-problemen door instellingen als jeugdgezondheidszorg en onderwijs;
3. toegang tot het (gemeentelijk) hulpaanbod, beoordelen en toeleiden naar voorzieningen aan de hand van de “sociale kaart”, in Almere de Verwijs Wijzer, voor ouders, kinderen, jeugdigen en verwijzers; oftewel toeleiden naar en toegang bieden tot niet-geïndiceerde zorg;
4. licht pedagogische hulp (advisering en lichte hulpverlening) zoals maatschappelijk werk en coachen van jongeren;
5. coördinatiefunctie: voor gezinnen en jeugdigen met meervoudige problemen die daar geen greep (meer) op hebben.

Deze functies zullen worden opgenomen in de toekomstige Wet Maatschappelijke Ondersteuning en/of de Wet op de Collectieve Preventieve Gezondheidszorg. Gekozen wordt om deze vijf functies te bundelen en vorm te geven in een OuderKind Centrum (OKC). Begin 2006 gaat een eerste pilot OKC van start in Almere Stad-West.

In de discussies tussen raad en verantwoordelijk wethouder over bovengenoemde nota samenhangend jeugdbeleid en daarnaast het traject om te komen tot verbetering van de ketensamenwerking is een gezamenlijke visie ontwikkeld op de functie van zorgcoördinatie. Dit is vastgelegd in een aangenomen amendement op de nota jeugdbeleid.

Deze visie op adequate zorg voor ouders en kinderen bestaat uit de volgende kernelementen:

- de gemeente in de rol van ketenregisseur laat de betrokken ketenorganisaties hun rol, taken, taakafbakening, aansluiting op

andere organisaties en overdrachtprotocollen beschrijven;

- wijkgerichte aanpak van de jeugdgezondheidszorg;
- keuze voor de Communities that Care-aanpak (CtC) als grondslag voor het preventief jeugd beleid, nl. versterking van beschermende factoren rond een kind en vermindering van risicofactoren in alle stadsdelen; aansluitend op de keuze voor een wijkgerichte benadering van de jeugdgezondheidszorg;
- extra inzet op bemoeizorg voor risico-gezinnen;
- zo vroegtijdig mogelijk signaleren van ontwikkelings- en/of opvoedproblemen en ontsporingen;
- de functie van zorgcoördinatie helder omschrijven en toewijzen aan één organisatie als eindverantwoordelijke organisatie voor de start, doorloop en afsluiting (tot en met de nazorg) van een zorgtraject rond kind en gezin;
- de toegangsfunctie van Bureau Jeugdzorg dient te worden geïntegreerd in het door de gemeente te ontwikkelen meld- en coördinatiepunt bij meervoudige problemen en dient aan te sluiten bij lokale werkprocessen;
- rapporteren van de effecten van maatregelen ter verbetering van vroegtijdige signalering, van zorgcoördinatie en van ketenafspraken teneinde effectievere hulp te bieden.

e. Presentatie concept-Actieplan in de Regiegroep Jeugd beleid

Op basis van de uitkomsten van bovengenoemde inspanningen heeft de gemeente een concept-Actieplan ontwikkeld dat aan de Regiegroep Jeugd beleid is gepresenteerd. Dit actieplan is door de leden van de Regiegroep grondig besproken en vervolgens heeft de Regiegroep werkgroepen en trekkers aangewezen voor drie onderdelen van het Actieplan, te weten:

- Ketenmanagement
- OuderKind Centrum/Zorgcoördinatie
- Vangnet voor jongeren

III. Onderscheid in rollen

In het proces om te komen tot verbetering van de afstemming tussen de ketens bij meer-
voudige, gecompliceerde probleemsituaties,
waarbij 2 of zelfs 3 ketens zijn betrokken, is
het van belang om de rollen en verantwoor-
delijkheden van de verschillende actoren, te
weten de overheid op de drie bestuursniveaus,
maatschappelijke organisaties en de Inspecties,
te onderscheiden.

Belangrijkste uitgangspunt is dat alle betrok-
ken organisaties en instellingen het eens zijn
over de toewijzing van de rol van ketenregis-
seur aan de gemeente Almere.

Rol van de gemeente

- Sturen op het realiseren van concrete afspra-
ken tussen maatschappelijke organisaties,
gemeente en provincie zodat er daadwerkelijk
verbetering optreedt in de effectiviteit van de
gepleegde interventies.
- Sturen op afspraken met de maatschappelijke
organisaties om de noodzakelijke randvoor-
waarden in te willigen., zoals beschikbaar
stellen van mensen, tijd en materialen.
- Ontwikkelen van een beoordelingskader
voor geboekte resultaten en voor verbetering
aansluiting en samenwerking in en tussen de
ketens.
- Toetsing van resultaten en effecten aan dit
beoordelingskader.
- Voortgang bewaken en stimuleren.
- Verantwoordelijkheid voor de vijf functies
niet-geïndiceerde jeugdzorg.

Rol van de betrokken maatschappelijke organisaties

- Mensen, tijd, materialen en steun beschik-
baar stellen.
- Meewerken aan de operationalisering van het
Actieplan.
- Actief meeschrijven aan bestaande werkpro-
cessen en benoemen van knelpunten, fricties
en lacunes.
- Mensen en tijd beschikbaar stellen om gege-
vens bij te houden en te verzamelen voor pe-
riodieke rapportage op resultaten ter voeding
van de jeugdmonitor.
- Zich inspannen voor het adequaat inrichten
van werkprocessen in en tussen de ketens
gericht op het gezamenlijk doel om de cliën-
ten zo goed en effectief mogelijk en tijdig te
helpen.

Rol van de provinciale overheid

- Verantwoordelijkheid voor de geïndiceerde
jeugdzorg.
- Verantwoordelijkheid voor de verbeterings-
slag bij Bureau Jeugdzorg.
- Extra inzet op wijziging van organisatie en
toegepaste methodiek om te komen tot een
aanvaardbare wachttijd voor cliënten in de
geïndiceerde jeugdzorg.
- Extra inzet op Bureau Jeugdzorg in de lokale
zorgstructuren, met name voor de toegangs-
functie.
- Extra inzet op verbetering van de aansluiting
tussen jeugdzorg, onderwijs-zorgstructuren
en gemeentelijk jeugdbeleid.

Rol van de ouders en jongeren

- Informatie verstrekken en medewerking
verlenen om de hulpvraag zo scherp mogelijk
te krijgen.
- Mede beoordelen van de kwaliteit van de
geleverde hulp.
- Signaleren wanneer er onvoldoende samen-
werking is tussen verschillende instanties.
- Participeren en kritisch meedenken in de
uitvoering van het Plan van aanpak.

Rol van de Inspecties:

- Informanten voor gemeente en organisaties:
waar zitten knelpunten en fricties en
welke oplossingsrichtingen kunnen worden
geboden?
- Toetsing van resultaten en effecten aan het
beoordelingskader van de gezamenlijke in-
specties.
- Evaluatie twee jaar na de bevindingen van
het onderzoek.

IV. Kernvragen bij de uitwerking van het Actieplan Almere

- Hoe richten we het proces in om te komen tot concrete verbeteringen in de samenwerking tussen de ketens zodat de cliënt deze verbeteringen ook daadwerkelijk gaat merken?
- Welke concrete resultaten en beoogde effecten gaan we gezamenlijk definiëren met een tijdpad daaraan gekoppeld?
- Hoe gaan we de beoogde resultaten toetsbaar en meetbaar maken?
- Hoe versterken we het draagvlak bij bestuur, directie en de veldwerkers van alle betrokken organisaties en instellingen om ons blijvend in te spannen voor verbetering van de gewenste effecten van gepleegde interventies?

De gemeente Almere is bereid om bij de operationalisering van het Actieplan Almere de regierol op zich te nemen, in samenwerking met de betrokken organisaties.

Uitgangspunt is dat we elkaar kunnen én blijven aanspreken op de inzet en inspanningen die alle betrokken partners hebben toegezegd om binnen twee jaar tot daadwerkelijke en meetbare resultaten te komen. De samenwerkende inspecties zullen eind 2007 een vervolgonderzoek doen om te evalueren of het actieplan is uitgevoerd en of dat heeft geleid tot het beoogde eindresultaat.

Actieplan Almere Ketenzorg Jeugd

Hoofdstuk 2

Actieplan

Actie

Actieplan Almere: Ketenzorg Jeugd

Inleiding

De overkoepelende doelstelling algemeen van dit Actieplan Almere Ketenzorg Jeugd is:

Samen effectief zorgen voor onze jeugd
dus: snel, effectieve én afdoende hulp bieden
aan kinderen, jongeren en hun ouders.

Het Actieplan Almere zet de koers uit

Waar willen we zijn over twee jaar?

Dat betekent: op 1 januari 2008:	<ul style="list-style-type: none">• worden alle kinderen gezien (EKD en Jeugdmonitor)• wordt aan alle kinderen en hun gezinnen, die dit nodig hebben, snel passende hulp geboden; (pilot Ouder Kind Centrum, OKC);• hebben kinderen en hun gezinnen met meervoudige problematiek één aanspreekpunt die de hulp coördineert en die hen verder helpt (ESAR gekoppeld aan stedelijk meld-, registratie- en coördinatiepunt dat inzet zorgcoördinatie aanstuurt);• is er een actueel overzicht van het aantal risicokinderen en bijbehorende zorgplannen;• spelen jongeren en ouders een actieve rol in de aanpak van hun problemen;• worden jongeren en ouders actief en continu geïnformeerd door organisaties.
Randvoorwaarden:	<ul style="list-style-type: none">• ketensamenwerking stuurt op dit resultaat: zorg stopt niet voordat je zeker weet dat een andere organisatie het kind overneemt (zorgcontinuüm);• het resultaat telt; het Actieplan Almere is flexibel en volgt voortschrijdend inzicht.

Vanuit de bovenstaande doelstellingen vanuit het kind en het gezin geformuleerd, hebben vertegenwoordigers van maatschappelijke organisaties en de gemeente Almere, in opdracht van de Regiegroep Integraal Jeugdbeleid, in drie werkgroepen uitgewerkt wat dit betekent voor de verschillende ketens. (Het betreft hier de werkgroepen OuderKind Centrum/Zorgcoördinatie, Ketenmanagement en Vangnet voor jongeren.)

DEEL 1 Beoogde resultaten OuderKind Centrum en zorgcoördinatie

* Hoofddoel geformuleerd in termen van beter, meer, sneller, eerder, etc. Deze benaming in ER-doelen en SMART-doelstellingen sluit aan op de systematiek van het gemeentelijke integrale jeugd-beleid

ER* doelstelling OuderKind Centrum

Het bieden van meer gecoördineerde, beter afgestemde en snellere hulp aan kinderen (-9 maanden tot 19 jaar) en ouders bij het opgroeien en opvoeden.

- Het OuderKind Centrum heeft een schaalgrootte die past bij de herkenbaarheid voor ouders en kinderen maar ook bedrijfsmatig gezond gebruik maakt van ter beschikking staande middelen.
- Gezinnen met ondersteuningsbehoefte wordt op de juiste tijd de juiste hulp geboden.

Welke resultaten willen we bereiken?

Welke randvoorwaarden hebben we hiervoor nodig?

SMART doelstellingen:

<p>1. Ouders en kinderen worden vanaf 01/01/2006 geïnformeerd over opvoeden en opgroeien van kinderen en over mogelijkheden van ondersteuning hierbij.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Toegankelijk voor alle ouders, kinderen en professionals. • Laagdrempelig, bereikbaar en beschikbaar. • Informatie over opvoeden en opgroeien (O&O). • Kennis bij ouders, jongeren en professionals van de VerwijsWijzer als sociale kaart Almere inzake ondersteuningsmogelijkheden. • Sluit aan bij behoefte van diverse doelgroepen.
<p>2. Ouders en kinderen met factoren die het opvoeden en opgroeien bedreigen zijn vanaf 01/01/2007 bekend bij de pilot OKC in Stad-West .</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Ouders, kinderen en professionals kunnen signalen afgeven bij het OKC. • Signalen worden geregistreerd (ESAR/EKD). • Signalen komen bij elkaar (ESAR/EKD).
<p>3. Het OKC weet of er aanleiding tot actie is.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Actief op zoek naar informatie bij ouders en ketenpartners. Alle beschikbare informatie wordt benut. • Informatie wordt door ketenpartners beschikbaar gesteld. • Inhoudelijke deskundigheid aanwezig voor beoordeling informatie en signalen. • Bevoegdheid is aanwezig om te bepalen of er actie nodig is. • Acceptatie bepaling door de partners van het OKC. • Het resultaat van de screening wordt gedeeld met de ouders en kinderen 12+.
<p>4. Het OKC bepaalt welke actie nodig is.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Aanwezigheid inhoudelijke deskundigheid om te bepalen wat de oorzaak van het probleem is, wat de oplossing is en in welke richting actie ondernomen moet worden. • De analyse voldoet aan de informatiebehoefte van indicatieorganen zoals BJZ. • Er is bevoegdheid om de analyse vast te stellen. • De analyse wordt geaccepteerd door de partners van het OKC. • De analyse en interventiemogelijkheden worden actief gedeeld met de ouders en kinderen 12+.

	Wie is de trekker en wie zijn hierbij betrokken?	Wat gaan we meten en hoe?
	Zorggroep Almere, werkgroep OKC	<ul style="list-style-type: none"> • Aantal ouders dat informatie en advies ontvangt.
	Zorggroep Almere, werkgroep OKC/ zorgcoördinatie	<ul style="list-style-type: none"> • Aantal meldingen bij ESAR/EKD. • Volledige lijst van risicokinderen en risicogezinnen.
	Werkgroep OKC/ zorgcoördinatie, ouders, alle ketenpartners	<ul style="list-style-type: none"> • Aantal uitgevoerde screenings.
	Zorggroep Almere, werkgroep OKC/ zorgcoördinatie	<ul style="list-style-type: none"> • Aantal opgestelde plannen van aanpak hulpverlening.

Welke resultaten willen we bereiken?

Welke randvoorwaarden hebben we hiervoor nodig?

SMART doelstellingen:

<p>5. Ouders en kinderen krijgen niet geïndiceerde hulp van het OKC of worden naar geïndiceerde zorg geleid, met als resultaat oplossing van de problemen bij het opvoeden en opgroeien van kinderen.</p>	<ul style="list-style-type: none">• Er is een arsenaal aan mogelijkheden voor O&O beschikbaar dat beantwoordt aan alle doelgroepen en hun ondersteuningsbehoeften tot aan het niveau van geïndiceerde jeugdzorg, zoals vormen van vrijwillige hulp, jeugdmaatschappelijk werk en hulp met dwang en drang.• Er is bevoegdheid om niet geïndiceerde zorg in te zetten en deze bevoegdheid wordt geaccepteerd door de ketenpartners.• Toeleiding naar geïndiceerde zorg verloopt volgens een vastgesteld format.• Bij meerdere interventies / hulpverleners is er een inhoudelijk coördinator gedurende de hele interventieperiode. De inhoudelijke coördinator bewaakt of de resultaten behaald worden.
<p>6. Voortgang en afstemming in het hulpverleningsproces.</p>	<ul style="list-style-type: none">• Er is een procescoördinator met bevoegdheden t.a.v. het starten en uitvoeren van bovenstaande stappen.• Deze bevoegdheden worden geaccepteerd door de ketenpartners.• De coördinator krijgt procesmatige informatie van de ketenpartners over de voortgang van bovenstaande stappen.• De coördinator heeft een escalatieniveau.

Wie is de trekker en wie zijn hierbij betrokken?

Wat gaan we meten en hoe?

Zorggroep Almere, werkgroep OKC/zorgcoördinatie

- Aantal enkelvoudige hulpverlenings trajecten.
- Aantal uitgevoerde plannen van aanpak bij meervoudige problematiek.
- Doorlooptijd van het plan van aanpak.
- Aantal kinderen dat na verloop van tijd opnieuw aangemeld wordt bij ESAR/EKD voor hulpverlening.

GGD

- Aantal meldingen bij het stedelijk meld- en coördinatiepunt.
- Kwalitatieve audit door ITJ.

Ketenzor

DEEL 2 Beoogde resultaten ketensamenwerking

ER doelstelling ketensamenwerking:

Kinderen en jongeren ontvangen tijdig snellere en adequatere hulp door organisaties die effectief samenwerken

Welke resultaten willen we bereiken?	Welke randvoorwaarden hebben we hiervoor nodig?	Wie is de trekker en wie zijn hierbij betrokken?
SMART doelstellingen:		
1. Eén zorgroute per keten.	<ul style="list-style-type: none"> • Alle instellingen leveren nu deelprocessen aan en zijn bereid tot aanpassingen. 	<ul style="list-style-type: none"> • Werkgroep Ketenmanagement
	<ul style="list-style-type: none"> • Alle instellingen leveren tijdige en volledige informatie en zijn bereid deze uit te wisselen. 	<ul style="list-style-type: none"> • Werkgroep Ketenmanagement
2. Snelle gelijkschakeling tussen de drie ketens bij meervoudige, complexere problemen met als eindresultaat één zorgcontinuüm dat binnen van te voren overeengekomen tijdspanne wordt uitgevoerd (zorg vanuit een organisatie stopt pas wanneer een andere organisatie deze zorg heeft overgenomen of bij vaststelling dat zorgtraject kan worden afgesloten.	<ul style="list-style-type: none"> • Elektronisch Kind Dossier. • Elektronisch Signalerings-systeem voor Almeerse Risicjongeren. • Centraal meld, registratie- en coördinatiepunt onder eindverantwoordelijkheid van de gemeente. 	<ul style="list-style-type: none"> • JGZ 0 tot 19 jaar • Gemeente Almere/GGD • Gemeente Almere/ GGD
	<ul style="list-style-type: none"> • Cultuur: resultaat telt, over grenzen heen kijken. • Alle instellingen zijn bereid tot toetsing op normen, cultuur en gedrag. 	<ul style="list-style-type: none"> • Werkgroepen Ketenmanagement, OKC/ Zorgcoördinatie en Vangnet
3. Eind 2006 is deze nieuwe werkwijze ingevoerd.	<ul style="list-style-type: none"> • Draagvlak voor integrale aanpak bij gesignaleerde risico's en problemen bij kind en gezin. • Gezamenlijke scholing om integrale aanpak concreet gestalte te geven. 	<ul style="list-style-type: none"> • De leden van de Regiegroep Integraal Jeugdbeleid
	<ul style="list-style-type: none"> • Inventarisatie van knelpunten, leemtes en fricties qua wet- en regelgeving, aansturing, financieringskader, werkwijze e.a. 	<ul style="list-style-type: none"> • Werkgroepen OKC/ Zorgcoördinatie, Ketenmanagement, en Vangnet voor jongeren
4. Jongeren en ouders worden betrokken bij de uitvoering van het Actieplan Almere.	<ul style="list-style-type: none"> • Ouderplatform "Eigenwijsheid" • Aanhaking bij Zorggebruikersbundeling Flevoland (ZGB) en cliëntenraden instellingen. 	<ul style="list-style-type: none"> • Vertegenwoordigers ouders ITJ onderzoek

Wat gaan we meten en hoe?

	15 november 2005: Beschrijving gereed van de werkprocessen die binnen één keten plaatsvinden bij signalen van knelpunten in de ontwikkeling van kinderen.
	Eind november 2005: Beschrijving gereed van de processen en protocollen van informatie-overdracht en informatie-uitwisseling tussen de drie ketens bij signalering van meervoudige problematiek of problemen die minstens op twee terreinen worden opgepakt. De eindresultaten (o.a. protocollen) van het project Huiselijk Geweld en pilot RAAK (25 november 2005) worden hierin meegenomen.
	1 januari 2007: het percentage kinderen 0 – 19 jaar dat in EKD is opgenomen. EKD: wettelijk verplichting; invoering start per 01/01/2006, operationele streefdatum is 01/01/2007. ESAR: operationele streefdatum 01/07/2006.
	Verbetering van: <ul style="list-style-type: none"> • informatie-uitwisseling • Integrale diagnose. • Effectiviteittoets over de mate waarin probleem voor ouders en kind is opgelost.
	Februari 2006: gezamenlijk scholingsplan opgesteld, gericht op ketensamenwerking. Uitvoering scholingsplan vanaf april 2006.
	Tussenrapportage per 01/01/2007 aan Gemeente Almere, de Regiegroep Jeugdbeleid en ITJ.
	Tevredenheids- onderzoeken cliënten en ketenpartners.

Jeugd

DEEL 3 Beoogde resultaten Vangnet voor jongeren

ER doelstellingen Vangnet voor jongeren

1. Kinderen en jongeren ontvangen tijdig snellere en adequatere hulp door organisaties die effectief samenwerken.
2. De crisisopvang wordt effectiever en efficiënter.
3. Jongeren die buiten de ketens vallen of aan het eind van de ketens uitvallen worden beter opgevangen.

Welke resultaten willen we bereiken?	Welke randvoorwaarden hebben we hiervoor nodig?	Wie is de trekker en wie zijn hierbij betrokken?
1. SMART doelstellingen:		
1 juli 2006 is door de zorgaanbieders in de 2e lijn een plan van aanpak wachtlijstaanpak en beheer opgesteld.		Werkgroep Vangnet, 2e lijnsvoorzieningen
Eind 2005 is door de zorgaanbieders in de 1e en 2e lijn een strategie ontwikkeld inzake aanpak en beheer van de wachtlijsten in het hele zorgtraject van signalering t/m hulpverlening en nazorg.		Werkgroep Vangnet, 1e en 2e lijnsvoorzieningen
Vanaf 1 januari 2006 wordt door 1e en 2e lijnsvoorzieningen samengewerkt aan wachtlijstbeheer en aanpak.		Werkgroep Vangnet, 1e en 2e lijnsvoorzieningen
Medio 2006 is vastgesteld welk omvang en vormen van 1e en 2e lijns hulpaanbod beschikbaar moet zijn en binnen welke termijn.		Werkgroep Vangnet, 1e en 2e lijnsvoorzieningen
2. SMART doelstellingen:		
Eind 2005 is de huidige stand van zaken omtrent de crisisopvang geïnventariseerd (doelstellingen, doelgroep, aanbod, capaciteit, in- door- uistroom).		Werkgroep Vangnet
Medio 2006 is een model ontwikkeld voor effectieve en efficiënte crisisopvang.		Werkgroep Vangnet
3. SMART doelstelling:		
Medio 2006 is een vangnetmodel ontwikkeld voor jongeren die buiten of aan het eind van de ketens uitvallen en/of zorgmijndend zijn.	Er komt een overleg vangnet in Almere.	Werkgroep Vangnet

De werkgroep Vangnet voor jongeren heeft nadere invulling gegeven aan het vangnetmodel en wachtlijstenmanagement, namelijk voor jongeren die buiten of aan het eind van de ketens uitvallen.

Er wordt nadrukkelijk geen doelgroep genoemd. Er wordt namelijk gestreefd naar een

optimaal functionerende samenwerking in de keten(s). In het geval van aanmelding voor bespreking in het Vangnet is hulpverlening, om wat voor reden dan ook, vastgelopen.

Kenmerkend voor de werkwijze van het Vangnet is dan ook niet dat de instelling die de meeste zorg biedt aan de betreffende cliënt het initiatief heeft.

Wat gaan we meten en hoe?

	Aanbieding plan van aanpak
	Product strategie aanpak en beheer wachtlijsten in het hele zorgtraject van signalering t/m hulpverlening en nazorg is gereed.
	Proces van samenwerking is beschreven.
	Voorzieningenpakket is beschreven en beschikbaar en hierover wordt gecommuniceerd naar betrokken organisaties.
	Rapportage
	Model is gereed
	Model is gereed

Kern van de nota
van bevindingen van
Integraal Toezicht
Jeugdzaken

Kern

Kern van de nota van bevindingen van Integraal Toezicht Jeugdzaken

Onderzoek naar de kwaliteit van de jeugdketen in de gemeente Almere

In maart 2005 werd de nota van bevindingen uitgebracht zoals die door de Inspectie voor de Gezondheidszorg, Inspectie Jeugdzorg, Inspectie Openbare Orde en Veiligheid en de Inspectie van het Onderwijs¹ is opgesteld.

Basis voor de bevindingen waren onderzoeken naar de kwaliteit van de jeugdketen in de gemeente Almere. Het ging om een onderzoek naar kindermishandeling en huiselijk geweld waarbij 0 tot 6-jarigen betrokken zijn en een onderzoek naar criminele jongeren in de leeftijd van 12 tot 18 jaar.

1. In het vervolg worden deze vier samenwerkende inspecties verder aangeduid als 'de inspecties'.

Deze onderzoeken maakten deel uit van een pilot in het kader van het project Integraal Toezicht Jeugdzaken. Het onderzoek fungeerde als praktijktoets voor het waarderingskader dat voor het integraal toezicht werd ontworpen. De inspecties hebben met behulp van dit waarderingskader beoordeeld in hoeverre de voorzieningen in Almere gezamenlijk zorgen voor een effectieve aanpak van beide problemen. De inspecties gaven hun bevindingen op grond waarvan de gemeente Almere en de lokale voorzieningen een actieplan konden maken om de grootste knelpunten die uit de analyse naar voren kwamen mee te lijf te gaan.

De gemeente Almere en de voorzieningen in de Almeerse jeugdketen stelden het integraal toezicht met hun open klimaat en constructieve wijze van werken in de gelegenheid om de nieuwe integrale werkwijze van de inspecties in de praktijk te toetsen. Vanuit een gedeeld maatschappelijk belang van een goed functionerende jeugdketen boden zij zonder terughoudendheid de ruimte om de mogelijkheden en grenzen van het toezicht te verkennen.

Zowel voor de toetsing van de aanpak van huiselijk geweld als criminaliteit onder jongeren werden de volgende stappen gezet:

- Probleembeschrijving en cijfermatige onderbouwing hiervan.
- Dossierstudie van enkele casussen en gesprekken met betrokken kinderen, ouders en professionals.
- Toetsing op basis van deze informatie van de samenwerking van de betrokken voorzieningen aan de hand van de criteria uit het waarderingskader van het Integraal Toezicht Jeugdzaken.

De nota van bevindingen bevat een uitgebreide beschrijving van de aanpak en de resultaten en conclusies van het onderzoek. Hieronder volgen de belangrijkste conclusies uit het onderzoek zoals die in de nota van bevindingen werden opgenomen.

Ondanks enthousiasme en betrokkenheid: effectiviteit inspanningen te gering

- Almere heeft, net als andere gemeenten in Nederland, vele voorzieningen die hard, enthousiast en betrokken werken aan een betere situatie voor jongeren en hun ouders in de gemeente. Toch lukt dat nog onvoldoende.

Algemeen beeld: te weinig samenwerking is fruikend voor effectieve aanpak problematiek

- De samenwerking van de onderzochte voorzieningen is niet van dien aard dat men thans in staat is om op een effectieve wijze te handelen zodat de problemen adequaat kunnen worden aangepakt.

De ketens van voorzieningen in Almere, of beter gezegd de samenwerking van de voorzieningen, is momenteel niet van dien aard dat men in staat is problemen tijdig te signaleren en adequaat te interveniëren. Dat geldt zowel voor kinderen die in aanraking komen met huiselijk geweld en kindermishandeling, als voor jongeren met risicogedrag. Deze tekort schietende samenwerking leidt ertoe dat deze kinderen en jongeren verder kunnen afglijden in een voor hen ongewenste situatie.

- De knelpunten lijken vooral te liggen:
 - in tekort schietende informatie-uitwisseling voor, tijdens en na de hulpverlening;
 - in een gebrek aan regie gedurende het hulpverleningsproces;
 - in een te gering bereik van de hulpverlening als zodanig.
- Informatie wordt tussen partijen, instellingen en overheden, onvoldoende gedeeld op individueel én collectief niveau voor beide probleemvelden (huiselijk geweld en instroom criminaliteit). Daarmee krijgt zowel de preventie als de curatie in Almere onvoldoende slagkracht.

- Er bestaat bij de gemeente enerzijds en de voorzieningen anderzijds momenteel *geen gemeenschappelijk beeld* van de situatie in Almere met betrekking tot de beide probleemvelden. Er is onvoldoende zicht op de situatie van de betreffende jongeren in Almere. De voorzieningen zijn niet of slecht op de hoogte van de problemen en de onderliggende oorzaken bij de aanvang van de bemoeienis met de jongere. De voorzieningen kennen elkaar onvoldoende of zijn niet op de hoogte van elkaars diensten en hulp die zij bieden. Bij aanvang van het gesignaleerde probleem zijn de voorzieningen onvoldoende op de hoogte van de geschiedenis van de kinderen en van het gezin en de reeds getroffen maatregelen. Er is thans *geen sprake van een heldere doelstelling* van de hulpverlening, men kiest geen (gezamenlijke) duidelijke aanpak en heeft ook geen zicht op de resultaten van de inspanningen die het handelen van de voorzieningen – ieder voor zich en gezamenlijk - moet opleveren.

- De voorzieningen lijken (nog) niet in staat om hun dienstverlening optimaal af te stemmen op de behoefte van de jeugdige. De aanpak is nog te veel aanbodgericht en te weinig cliëntgericht: daardoor is de focus niet optimaal gericht op wat moet, maar op wat de eigen instelling kan. Er is daardoor in en aantal situaties sprake van handelingsverlegenheid. Er vindt veelvuldig doorverwijzing plaats waarbij vanuit het perspectief van de jongere en de urgentie van het probleem vaak lang wordt gewacht. Het tijdig bieden van passende hulp komt ook daardoor in gevaar.

Huiselijk geweld en kindermishandeling in het bijzonder

- De instellingen die het huiselijk geweld en de kindermishandeling in Almere aanpakken tonen zich bereid om aan geconstateerde knelpunten te werken. Voor hen is duidelijk dat de problemen niet zonder een sterk verbeterde samenwerking zijn op te lossen.
- Tegelijkertijd is er nog geen voldoende scherp zicht op het probleem en is de omvang daarvan in de onderzochte wijk Stedenwijk niet helder. Er zijn geen onderlinge afspraken tussen de voorzieningen over de definitie van het probleem, over de onderlinge informatie-uitwisseling en over de gezamenlijk te volgen aanpak.

- Er zijn onvoldoende bruikbare cijfers voorhanden om een goed zicht te krijgen op het probleem terwijl die voor de aanpak van het probleem feitelijk onmisbaar zijn.
- Door de gebrekkige samenwerking tussen instellingen onderling en gemeente wordt het beeld van het probleem niet scherp en komt men niet tot een gezamenlijk gedeelde actielijn. Daarbij speelt dat de verantwoordelijkheden van de diverse voorzieningen naar eigen zeggen niet helder zijn belegd. Wat in het onderzoek werd aangetroffen waren goedbedoelde pogingen van voorzieningen om ieder voor zich het probleem aan te pakken terwijl men aanvoelt dat een collectieve actie betere resultaten oplevert voor de individuele kinderen en gezinnen.
- Niet alleen op het collectieve niveau van voorzieningen is het zicht op het probleem en de aanpak daarvan onhelder. Ook de betrokken hulpverleners blijken vaak weinig af te weten van de geschiedenis van de betrokken kinderen, de dossiers zijn vaak onvolledig en is sprake van een zekere handelingsverlegenheid als het om interventies richting kind en gezin gaat.
- Zolang op collectief en op individueel niveau geen helder beeld van het probleem is, is het niet eenvoudig om een doelstelling te kiezen om het probleem van huiselijk geweld en kindermishandeling aan te pakken. Onmogelijk is dan om te volgen of een oplossing of aanpak effect heeft. Het gevolg daarvan is ook dat preventie en curatie onvoldoende tot hun recht komen.

Instroom in de criminaliteit in het bijzonder

- Ook voor de problematiek van de instroom van jongeren in de leeftijd van 12 tot 18 jaar in de criminaliteit is het beeld complex.
- Bij de beleidsmakers bestaat een beeld (eind 2004) van een in omvang zeer ernstig verschijnsel, terwijl de politie aan de hand van cijfers stelt dat de straatroof in Almere sterk is afgenomen. Het beeld over de criminaliteit

is overigens scherper en rijker dan het beeld over de (eerste) instroom in de criminaliteit. Toch duiden de omstandigheden er op dat Almere met de instroom een naar verhouding groter risico loopt dan andere gemeenten gelet op de factoren die hierbij een rol kunnen spelen. Er zijn namelijk relatief meer eenouder- en bijstandsgezinnen in Almere dan gemiddeld in de rest van Nederland en er is sprake van een hoog en stijgend schoolverzuim.

- Bij de aanpak van de criminaliteit is een groot aantal instellingen in Almere betrokken. Een platform voor de bundeling van signalen ontbreekt. Er is geen helder beeld te construeren van de situatie in de populatie en acties worden onderling onvoldoende op elkaar afgestemd.
- De betrokken hulp- en dienstverleners spreken zich overigens duidelijk uit over de noodzaak om tot meer regie te komen. Positief is dat er voor dit probleem in Almere meer sprake is van overleg en samenwerking dan bij het probleem van huiselijk geweld en kindermishandeling. Helaas wisselen de verschillende overlegvormen onderling echter nog te weinig met elkaar uit. Sectordoorbrekend werken is nodig: verkokerd beleid is nog teveel de realiteit.
- Men werkt nog sterk aanbodgericht en niet probleemgericht. Daadwerkelijke hulpverlening volgt veelal in een te laat stadium. Het preventieve en signalerende circuit heeft weinig relaties met het curatieve circuit. Er blijkt dan ook dat een gezamenlijke aanpak van het voorkomen van een nieuwe instroom van jongeren in de criminaliteit ontbreekt. En ook voor deze probleemgroep in Almere geldt dat men te weinig zicht heeft op het effect van het handelen op individueel niveau en op de aanpak van het probleem op collectief niveau.

De gemeente als regisseur en katalysator

- Instellingen hebben moeite om boven hun eigen doelstelling uit te stijgen en zo tot een gezamenlijke actie te komen. Het ontbreekt de voorzieningen nu aan een stuwende en sturende kracht, aan het op basis van een gezamenlijk beeld ontwerpen, vaststellen, uitvoeren en evalueren van afgesproken doel-

stellingen. De rijksoverheid gaat er bij haar recente wetgeving van uit dat de gemeente, meer dan voorheen, een sterk regisserende en meer sturende functie krijgt in de ondersteuning en preventie. Zo maakt de Wet Maatschappelijke Ondersteuning de gemeente verantwoordelijk voor de maatschappelijke ondersteuning en vraagt daarbij extra aandacht voor kwetsbare groepen. Ook de wet Collectieve preventie volksgezondheid gaat uit van een versterkte gemeentelijke rol.

Gewenste acties

- Ten eerste is het dringend noodzakelijk een gezamenlijk beeld op hoofdlijnen te vormen van de situatie van de jeugd in Almere. Gemeente en instellingen beschikken over informatie (onder andere de Sociale Atlas en de Jeugdmonitor (2004) van de gemeente en de registraties bij de voorzieningen), waarop dit beeld kan worden vastgesteld.
- Ten tweede moeten op basis van dit beeld doelstellingen worden vastgesteld op basis waarvan de instellingen vervolgens gezamenlijk acties en interventies kunnen ontwikkelen.
- Aan de hand van de cijfers kan dan ten derde worden aangetoond of de acties succes en effect hebben gehad: het gaat na de interventie wel of niet beter met de Almeerse kinderen en de gezinnen.
- Voorgesteld wordt dat de gemeente – in samenspraak met de voorzieningen – als vervolg op dit onderzoek voor de aanpak van de beide problemen een actieplan opstelt waarin de volgende onderwerpen aan de orde komen:
 - een betrouwbaar beeld van de uitgangssituatie: zicht op de problematiek;
 - een heldere keuze van doelstellingen: het vormen van een agenda;
 - de uitvoering van het gekozen beleid: sturen op resultaten;
 - de evaluatie van beleid en uitvoering: wat is er feitelijk gerealiseerd.

Nawoord Integraal Toezicht Jeugdzaken bij het actieplan

Hoofdstuk 4

Nawoord

Nawoord Integraal Toezicht Jeugdzaken bij het actieplan

Actieplan

De inspecties hebben kennis genomen van het actieplan van de gemeente Almere en de betrokken voorzieningen. Het actieplan is opgesteld op basis van de uitkomsten van het onderzoek van het integraal toezicht jeugdzaken in Almere naar huiselijk geweld en kindermishandeling van jeugdigen in de leeftijd van 0 tot 6 jaar en instroom van jeugdigen in de leeftijd 12 tot 18 jaar in de criminaliteit.

Het actieplan neemt in het integraal toezicht jeugdzaken een centrale plaats in. Het toezicht levert naast bevindingen en een oordeel ook een interventie op om de gewenste situatie te bereiken. In het integraal toezicht jeugdzaken is het actieplan een deel van de interventie. Die interventie wordt in handen gelegd van de gemeenten en de betrokken voorzieningen. Dit zijn de partijen die de lokale slagkracht en het grootste belang hebben om tot een succesvolle interventie te komen voor hun jeugd. In de visie van het integraal toezicht jeugdzaken is een interventie gericht op de versterking van de ketensamenwerking en op de verbetering in de problemen voor de jongeren. Het actieplan dat voor die interventie wordt opgesteld moet daartoe voldoende waarborgen bevatten en gericht zijn op resultaatformulering. Het actieplan dient ook als ijkpunt voor het vervolgonderzoek over twee jaar van het integraal toezicht jeugdzaken.

Waarborgen

De inspecties hebben in de nota van bevindingen gerapporteerd over het onderzoek in Almere. Daarin heeft zij gesteld dat in het actieplan de volgende onderwerpen thuishoren:

- een beter beeld van de uitgangssituatie: zicht op de problematiek;
- een heldere keuze van doelstellingen: het vormen van een agenda;
- de uitvoering van het gekozen beleid: sturen op resultaten;
- de evaluatie van beleid en uitvoering: wat is er feitelijk gerealiseerd.

Het actieplan van Almere bevat in principe voldoende waarborgen om tot een succesvolle interventie te komen. Het plan zelf bestaat uit duidelijke actiepunten, beoogde effecten en resultaten en geeft ook aan wie verantwoordelijk is als trekker van de actiepunten. Ook een meer inhoudelijke beschouwing leert dat het plan de onderwerpen bevat die de inspecties van belang vinden voor een resultaatgerichte aanpak. Het actieplan sluit goed aan op de gesignaleerde knelpunten en problemen. De inspecties zien in het actieplan de volgende inhoudelijke waarborgen voor een succesvolle interventie.

- Alle betrokken voorzieningen komen tot verbetering in de relevante ketens. Alle bij de casussen betrokken voorzieningen maken deel uit van de voorbereiding van het actieplan. Ook de ouders en jongeren worden betrokken en geraadpleegd. Hiermee is verzekerd dat er een breed draagvlak is voor de versterking van de ketensamenwerking in Almere.
- Er zijn door Almere al inspanningen en ontwikkelingen in gang gezet voor het lokale integrale jeugdbeleid. Het actieplan geeft daar een helder beeld van en sluit daar bij aan. Daarmee is verzekerd dat de interventie zo veel mogelijk aansluit bij de bestaande acties en maatregelen.
- De kernelementen in de visie op de functie van zorgcoördinatie heeft terecht een centrale plaats gekregen in het actieplan. Belangrijk daarbij is dat de gemeente de rol van ketenregisseur op zich neemt en daarvoor voldoende draagvlak heeft. Daarmee is de verantwoordelijkheid voor zorgcoördinatie in Almere en de bestuurlijke regie in ieder geval duidelijk belegd.

- Er is een wijkgerichte aanpak gekozen die aansluit bij de concepten en de wijkgerichte infrastructuur die Almere al kent. Almere maakt hiermee terecht gebruik van haar sterke punten.
- Er is gekozen van voor een mix aan strategieën. Zo worden er niet alleen acties voorzien gericht op curatie of repressie van problemen maar ook op preventie en tijdige signalering. Verder is in het plan voorzien dat er meer kwantitatief inzicht komt in omvang en samenstelling van problemen. Almere heeft er ook goed aan gedaan in het actieplan op te nemen dat zij de effecten van maatregelen wil gaan bewaken. Zo ontstaat er daadwerkelijk zicht op de meetbare resultaten van de inspanningen die tot verbetering moeten leiden in ketensamenwerking en in de omvang en intensiteit van de jeugdproblematiek.

Het is aan de gemeenten en de voorzieningen in Almere om hun gezamenlijk actieplan te realiseren en met aantoonbaar resultaat de gekozen opzet te laten werken. Daarbij moet voorop staan dat het succes van hun gezamenlijke verbeteringsinspanningen boven alles bepaald wordt door de effectiviteit van de maatregelen. Het is ook belangrijk om er voor te zorgen dat de jongeren en de ouders zelf hun rol kunnen spelen in de aanpak van de problemen. Zowel op het bestuurlijke als op het uitvoerende niveau is hun inbreng en stem nodig om resultaat te bereiken. Alleen resultaten tellen, zelfs als dat betekent dat het plan moet worden bijgesteld omdat de omstandigheden daartoe aanleiding geven. Het plan moet geen rigide concept of doel op zich worden. De uitvoering van het plan moet kunnen meewegen met de ontwikkelingen van de problemen en het voortschrijdende inzicht daarin. De kwaliteit van de ketensamenwerking en de problemen van jongeren zijn immers zelden statisch, voorspelbaar en eenduidig.

Vervolgonderzoek

De inspecties zullen twee jaar na het bekend maken van het actieplan een vervolgonderzoek doen naar de beide onderzochte problemen in Almere. Zij gaan na of en in welke mate de problemen zijn aangepakt en of de situatie ten opzichte van het eerste onderzoek daadwerkelijk is verbeterd. Zij betrekken daarbij de resultaten en effecten van het actieplan. De inspecties volgen in die twee jaar tot het vervolgonderzoek de uitvoering van het actieplan. Zij doen dat op een actieve manier. De gemeente en de betrokken organisaties en de inspecties ontmoeten elkaar in de Regiegroep Integraal Jeugdbeleid. De inspecties krijgen in de vergaderingen van die regiegroep een stoel zodat zij op de hoogte blijven van de voortgang van het actieplan. Zij zullen zo nodig en daartoe uitgenodigd de kennis en inzichten uit het onderzoek ten dienste stellen van de uitvoerders van het actieplan. De inspecties wijzen een van haar inspecteurs integraal toezicht jeugdzaken aan die met Almere dit contact in de komende twee jaar onderhoudt.

Bijlagen

Samenstelling van de Regiegroep Jeugdbeleid

Naam	Bedrijf	Functie
J. Bakx	CAD	manager
M. Barth	Sport Service Flevoland	sportconsulent
R. Beijerman	CAD	directeur
G. de Boer	Flevoziekenhuis	jeugdpsycholoog
Th. de Boer	SG Het Baken	directeur/bestuurder
G. Bouman	Bureau Jeugdzorg	directeur
A. van Eeden Petersman	Politie Flevoland	plv. districtschef
P. van Eijk	RVDK	vestigingsmanager
A.G.A.M. de Graaff	gemeente Almere	teamcoördinator
B. Groot Roessink	Zorggroep Almere	directeur
J. Haanstra	gemeente Almere	wethouder
H. van Heemst	Meeregaard/Symfora	directeur Divisie K&J
J. Hermans	CoAct Consult	voorzitter regiegroep
J.W. Kanis	Leger des Heils	directeur CWZW
J. Klaver	gemeente Almere	teamcoördinator
M. Klaver-Barbé	KIDAK	directeur
A.M.G. de Klerk	Openbaar Ministerie	jeugdofficier
C. Kool	BMA	voorzitter BMA
R. van der Linden	gemeente Almere	afdelingsmanager
P. Meyknecht	HVDF/GGD	directeur
P.J.M. Peters Sengers	Meeregaard/Symfora	directeur
J. Ritsema	Nieuw Veldzicht LSG	directeur
T. de Rooy	CKV	directeur
H. Staats	Badminton VA	voorzitter
H. Sterenborg	De Schoor	directeur
N. Tiemersma	BCOO	bestuursmanager
J. Toussaint	CWI	manager
R. Wilcke	ROCF	voorzitter CvB
H. van der Zijde	VC Omniworld	voorzitter

Achtergrondinformatie

Stadsakkoord Almere

Ruimte door regels, richting door visie

Uitgave: Gemeente Almere, september 2004

Meer informatie: www.almere.nl

Nota: Jonge stad, stad voor jeugd en jongeren

Samenhangend jeugdbeleid in Almere

Uitgave: Gemeente Almere, februari 2005

Meer informatie: www.almere.nl

Nota van bevindingen Intergraal Toezicht Jeugdzaken

Pilot Almere: Aanpak kindermishandeling/huiselijk geweld en jeugdcriminaliteit

Uitgave inspecties Jeugdzorg, Gezondheidszorg, Openbare Orde en Veiligheid en Onderwijs, maart 2005

Meer informatie: e-mail: synergie@owinsp.nl

Afkortingenlijst

BC00	Bestuurscommissie Openbaar Onderwijs
BJZ	Bureau Jeugdzorg
BMA	Bestuurlijk Overleg Almere (overleg tussen schoolbesturen)
CAD	Stichting CAD Consultatiebureau voor Alcohol en Drugs
CKV	Centrum voor Kunstzinnige Vorming
CWI	Centrum voor Werk en Inkomen
EKD	Elektronisch Kind Dossier
ER-doelstelling	Hoofddoel geformuleerd in termen van beter, meer, sneller, eerder, e.a.
ESAR	Elektronisch Signaleringsysteem Almeerse Risicjongeren
GGD	Gemeenschappelijke Gezondheidsdienst
GGZ	Geestelijke Gezondheidszorg
HVDF	Hulpverleningsdienst Flevoland
IPT	Intensieve Pedagogische Thuishulp
ITJ	Integraal Toezicht Jeugdzaken
JGZ	Jeugdgezondheidszorg 0 – 19 jaar
JZ	Jeugdzorg (in brede zin van niet-geïndiceerd tot en met geïndiceerd)
OKC	OuderKind Centrum
O&O	Opvoeden en Opgroeien
RAAK	Radicale Actiegroep Aanpak Kindermishandeling
ROCF	Regionaal Opleidingen Centrum Flevoland
RVDK	Raad voor de Kinderbescherming
SG	Scholengemeenschap
SMART	beleidsterm: Specifiek, Meetbaar, Acceptabel, Realistisch en tijdgebonden
WCPG	Wet Collectieve Preventie Gezondheidszorg
ZGB	ZorgGebruikersBundeling Flevoland

Colofon

Samen effectief zorgen voor onze jeugd
November 2005

Gemeente Almere
Dienst Maatschappelijke Ontwikkeling
Postbus 200, 1300 AE Almere
Contactpersoon: mevr. J. de Groot
Telefoon (036) 527 76 86

In samenwerking met:
Inspectie voor de Gezondheidszorg
Inspectie Jeugzorg
Inspectie van het Onderwijs
Inspectie Openbare Orde en Veiligheid

Vormgeving

Gegevensmanagement, Team Visual.

Foto's

Anja de Graaff
Prospero, Almere

Drukwerk

Koninklijke drukkerij
Broese & Peereboom BV

Dit rapport is als pdf-bestand beschikbaar op www.almere.nl.

Gemeente Almere
Dienst Maatschappelijke Ontwikkeling
Postbus 200
1300 AE Almere

INSPECTIE van
het **ONDERWIJS**

Gemeente Almere

